

- Premiul pentru interpretare masculină: **Lóránd Váta** (pentru rolul din *Alexanderplatz*).
- Premiul pentru interpretare feminină: **Ioana Gajdó** (pentru rolul din *Cu mâna pe ciocan*).
- Premiul special al juriului, pentru omogenitatea interpretării actricești: colectivul de realizatori ai spectacolului **Cvartetul**.
- Premiul special al juriului, pentru înnoirea limbajului teatral: colectivul de realizatori ai spectacolului **Legământul de sânge**.
- Premiul publicului, acordat de către un juriu format din spectatori: **Fierarul satului**, un spectacol al Teatrului Studio „Figura” din Gheorgheni.
- Redacția revistei „Függöny” („Cortina”), revistă de teatru în limba maghiară, redactată la Cluj și care apare numai pe internet, a acordat premiul „Függöny” spectacolului de cabaret **La gongul spart** (Teatrul „Csiky Gergely” din Timișoara).

Irina IONESCU

Arad – Clasicul tradițional

Cel mai important eveniment cultural arădean al anului – Festivalul de Teatru Clasic –, ajuns deja la cea de-a VII-a ediție, s-a desfășurat, în orașul de pe malul Mureșului, între 6 și 14 octombrie 2001.

Timp de nouă zile, organizatorii – Consiliul Municipal Arad, Teatrul de Stat Arad, Fundația Culturală ART CLASIC – bucurându-se de sprijinul Ministerului Culturii, al UNITER, a numeroși și foarte generoși sponsori – Brauunion România, Direcția vânzări; Hotel Ardealul; Agrirom S.R.L.; Hotel Restaurant Central; Clubul Rotary – au oferit publicului din localitate o selecție de spectacole având la bază texte clasice ale dramaturgiei universale (certitudini, valori verificate în timp) sau teme/motive/personaje ale literaturii clasice greco-latine în interpretări postmoderne înscenate cu mijloace multimedia, precum *Odiseea 2001*, de Cătălina Buzoianu.

Întrucât m-am aflat la Arad pentru prima oară, nu pot spune cât de consecvent este Festivalul cu sine însuși,

cât de bine respectă în fiecare an tematica pe care și-o propune și ce progrese face de la o ediție la alta.

Cred că n-ar strica totuși o selecție mai dură a spectacolelor din program, astfel încât ceea ce se prezintă să fie din punct de vedere valoric peste monștrii obișnuite la Arad – lucru nu foarte greu de realizat, ținând cont de nivelul scăzut de performanță în teatrul de aici.

Amăgirea competitivității scenei arădene n-ar fi trebuit să existe, din păcate, la sfârșitul Festivalului – situație ivită însă destul de ușor anul acesta.

Este bine și de la bun început știut faptul că au existat, ca întotdeauna, o serie de factori perturbatori în organizarea Festivalului, precum lipsa fondurilor necesare până în ultimele momente posibile, comoditatea unor trupe de a se deplasa până la Arad, onorariile prea mari cerute de anumite VIP-uri ale capitalei, actori care joacă în patru-cinci spectacole la teatrele unde sunt angajați și care odată plecați la un festival provoacă închiderea stagiunii

în teatrul respectiv, contractele altora cu diverse televiziuni particulare care nu admit absențe etc, etc, etc...

Calitatea spectacolelor prezentate ar trebui să fie însă, în ciuda sau poate chiar în virtutea acestor greutăți. principala preocupare și responsabilitate a directorilor Festivalului – Horea Popescu, director artistic; Ion Văran și Ovidiu Cornea, directori executivi –, atâta timp cât la Arad există un public foarte dornic de teatru, cultivat, deși – se pare – cu gusturi destul de conservatoare, care a onorat cu prezența absolut toate montările invitate.

Eveniment tradițional, puternic mediatizat de presa locală, Festivalul s-a deschis anul acesta cu un spectacol inedit realizat de un ansamblu de amatori din orașul italian Umbertide, cu care Aradul a colaborat în folosul unor schimburi culturale reciproce. Fără cuvinte, valorificând însă din plin șlagărele peninsulei (singurele *vinovate* de *suportarea* până la final a montării), *Balera – Italia cântă și dansează* de Achille Roselletti și Francesco Torchia este o însăilare de scene fără prea multe legături între ele, cu punct de plecare în admirația realizatorilor pentru filmul *Baal* al lui Ettore Scola. În mod normal, spectacolul nu ar fi avut ce căuta în programul Festivalului, fiind extrem de departe de tot ceea ce înseamnă teatru, scenă, actorie, expresivitate artistică.

Au urmat apoi spectacole montate în diverse teatre din țară sau chiar peste Prut, la Chișinău. Cum revista noastră a relatat deja sau relatează chiar în acest număr pe larg despre fiecare dintre ele, mă voi rezuma la a arăta doar ce impresie au făcut la Arad, fără a intra în detalii privitoare la construcția

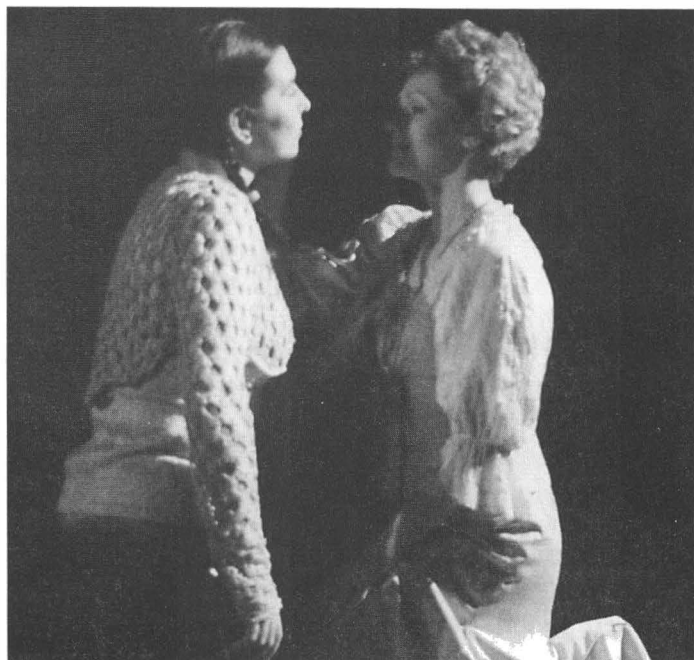
sau la interpretările propuse. *Hamlet* de Shakespeare, în regia lui Vlad Mugur (Teatrul Național din Cluj) a fost, cu siguranță, cel mai așteptat spectacol din Festival. Aplaudată îndelung, reprezentarea de la Arad a fost una extrem de bună, cu precădere, pentru Sorin Leoveanu (*Hamlet*), Vlad Zamfirescu (Claudius), Miriam Cuiubus (*Clovn gropar*) și Melania Ursu (*Actor rege*). *Odiseea 2001* (Teatrul Bulandra) s-a dovedit, în schimb, nepotrivită pentru scena italiană arădeană, fiind probabil mult mai bine pusă în valoare în spații neconvenționale, spații pentru care a și fost creată, de altfel.

Din Republica Moldova a fost invitat la Arad spectacolul *Jucătorii* de Gogol, în regia lui Ilie Todorov (Teatrul Național „Mihai Eminescu”). Beneficiând de un text foarte bine scris, cu o lovitură de teatru ca la carte, *Jucătorii* este, în primul rând, succesul unor comici de mare talent – Nicolae Darie, Anatol Durbală, Oleg Grudco și Ion Mocanu – care par a se întrece aici pe sine, dar și unul pe altul, scenele în care apar împreună putând fi socotite extraordinar de reușite.

Strigoii de Henrik Ibsen, în regia lui Ovidiu Lazăr (Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași), montare intrată în repertoriul ieșean cu câteva stagiunii în urmă, deși mult mai *legată* decât la primele reprezentații, a dezamăgit, în general, publicul spectator. Personal cred că ar trebui amintiți însă Călin Chirilă și Petru Ciubotaru, cei mai buni actori dintr-o distribuție în care, e drept, restul personajelor se reduc la cifra trei.

Teatrul-gazdă a participat la Festival cu o piesă shakespeareană în regia lui Ion Mircioagă – *Cum vă place*. Parafrazând titlul unui articol, mult mai îngăduitor, publicat într-un ziar local, aș

spune că... *nu ne place chiar deloc*. Montarea se apropie prin câteva elemente – costum, machiaj, abordarea personajelor – de teatrul popular, de teatrul de bâlci, în care nu se pierde vremea pentru detalii și se urmărește, în special, efectul produs asupra spectatorilor. Mijloacele implicării publicului în spectacol nu pot înlocui totuși absența unei interpretări nuanțate a piesei, care să pună în evidență, pe lângă subiect, și substratul filosofic prezent în text.

Mariana TOFAN și Aura CĂLĂRAȘU în *Cum vă place* de Shakespeare

Năzdrăvanul Occidentului de J.M. Synge, în regia lui Bocsárdi László (Teatrul Național Craiova), mult mai bun decât la data premierei s-a impus la Arad prin coerența și claritatea montării, deși textul a produs – ca de obicei – câteva nedumeriri. Personajul Mirelei Cioabă (*Văduva Quin*) a făcut deliciul spectatorilor, fiind urmat îndeaproape de jocul lui Ilie Gheorghe (Bătrânul Mahon).

Tragedia *Romeo și Julieta*, montată de Keresztes Attila (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca) s-a bucurat la Arad de un succes bine meritat, fiind aplaudată ritmic câteva minute în șir. Simplitatea decupajului, cromatica montării – roșu puternic – precum și jocul actorilor Hatházi Áron (*Mercuțio*), Csiky András (*Călugărul franciscan*), Bogdán Zsolt (*Prologul*) au condus împreună la înregistrarea acestui succes.

Foarte bine primit de public a fost și spectacolul *Jocul dragostei și al întâmplării* de Marivaux, în regia lui Felix Alexa (Teatrul Național „I.L. Caragiale” București). În acest caz meritul este al întregii echipe, de la Grigore Gonța – cap de afiș, la Octavian Puric – mezinul trupei, fără a o uita pe Diana Ruxandra Ion – creatoarea scenografiei.

Departate de a fi un lux, festivalurile continuă să reprezinte – în lipsa organizării de turnee – singura modalitate de circulație a informației concrete și imediate în lumea teatrului. Devine astfel extrem de important felul în care sunt gândite și organizate aceste festivaluri. La Arad, Festivalul de Teatru Clasic are un statut bine definit, o tradiție și nu lasă de dorit nici în privința organizării, dimpotrivă chiar. Alegerea spectacolelor din program a fost singura care nu a excelat, anul acesta.